

Bradford

Barbara
Taylor

Osudový muž

edice
KLOKAN

Copyright © Barbara Taylor Bradford 2021
First published by HarperCollins*Publishers* 2021
under the title A MAN OF HONOUR.
Translation © Soňa Tobiášová, 2024
Translated under licence
from HarperCollins Publishers Ltd.
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu MAN OF HONOUR
vydaného v roce 2021
nakladatelstvím HarperCollins*Publishers*
přeložila Soňa Tobiášová
Redakční úprava Anetta Nová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2024
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-234-8

*Na památku mého milovaného manžela,
drahého Boba, mé věčné inspiraci a radosti,
která navždy zůstává v mém srdci.*

ČÁST PRVNÍ

LET ORLA

Severní Kerry, Irsko, 1899

1

Na hraně útesů vál silný vítr. Shanea překvapilo, když s ním zacloumal tak mocně, jako by ho postrčily čísi silné ruce.

Zavrával a mávl pažemi, aby se udržel na nohou. Zvládl to, ale přece jen pocítil strach. Útesy se toho chladného rána zdály hodně nebezpečné.

Bylo pondělí, osmého května L.P. 1899, avšak tady nahoře navzdory jarnímu měsíci vál ledový víchř. Nevybral jsem si nejlepší chvíli na procházku, napadlo Shanea.

Ještě pár minut zápasil s větrnou bouří, potom si raději lehl na břicho na zem, kde se přece jen cítil bezpečněji.

Začal se plížit trávou ke skupině balvanů. Znal na útesech každé zákoutí a průrvu a rozhodl se do jedné vmáčknot, dokud vítr nepoleví. Pokud tedy bude mít štěstí.

Když se v rozsedlině usadil, přece jen se mu ulevilo. Opřel se o balvan, přitáhl si kabát k tělu a ruce vrazil do kapes. Ještě se chvěl, v závětrí se však dokázal trochu rozehrát.

Jmenoval se Shane Patrick Desmond O'Neill, ale každý mu říkal jen Blackie. Právě teď bydlel ve vesničce v Severním Kerry u Michaela a Siobhan O'Brienových, bratrance a sestřenice, kteří ho vzali do své přečpané chaloupky, když mu před půl rokem zemřela sestra Bronagh.

Dvojčata O'Brienovy zaměstnávala bohatá angloirská rodina Lassiterových z velkého domu nad vesnicí. Shane, schoulený u kamenné stěny, si své příbuzné v duchu vybavil.

Michael pracoval jako zahradník a Siobhan dělala komornou. Nedostávali valnou mzdu, to Shane dobře věděl, přesto se jim dařilo o něco líp než většině sousedů. V duchu je oba objal, že se o něj milosrdně postarali v nouzi nejvyšší, a znovu se mu zastesklo po sestře. Vlastně po celé rodině, po všech blízkých zesnulých, které zabila jejich krutá země.

Tolik toužil dostat se odsud pryč. Kdyby se tak mohl vznést jako pták, roztáhnout křídla a uletět vši bolesti a smutku.

Blackie začal přemýšlet o příležitosti, která se teď naskytlá, a pomyslel na paní O'Malleyovou. Jak byla laskavá, skoro jako maminka, i díky ní uměl číst mnohem líp než dřív. Dělala hospodyní místnímu knězi, otci O'Donovanovi. Oba na něj vlastně dohlíželi a pomáhali pro něj domluvit cestu za lepší budoucností, pokud to strýček Pat nějak zařídí. A ten to jistě dokáže, usoudil Blackie, opět plný optimismu, což se vždy hodilo. *Nezapomeň na úsměv* – to bylo jeho heslo.

Otec O'Donovan už ho ale nadchl pro cestu do Anglie, kam odešly tisíce jiných lidí. Tady už o práci nezavadili ani dospělí muži, a Blackie si tu nedokázal vydělat ani pár pencí.

Představu dobrodružství v něm živilo i moře a řeka Shannon ústící do Atlantiku.

Vítr se konečně utišil a zmizel nad hladinou, a tak Blackie vstal a protáhl se. Přidržel si kabát u těla a pak znovu došel na okraj útesu.

Chvíli pozoroval napěněné vlny a měl dojem, že ho moře vábí, aby ho překonal. Tam na druhé straně ho třeba čeká svoboda, konec strádání a osamělosti. Už se nemohl dočkat dne, kdy vyrazí z přístavu Queenstown a nechá Irsko za sebou. Přeplout to nebezpečné moře nebylo jen tak. Slyšel, že to mnozí nepřežili, a neměl důvod tomu nevěřit.

Jenže on to *dokáže!* On se zapře a všechno vydrží. Dorazí do Liverpoolu, kde na něj bude čekat strýc, a pak pojedou

vlakem do Leedsu. Shane vlakem ještě nikdy nejel a těšil se na to. Strýček má v Leedsu dobrou práci, dělá zedníka a údržbáře pro majitele prádelen a jiných staveb. Naučí Blackieho od všeho trochu a jednou z něj udělá partáka.

Obrátil se zády k rozbouřenému moři a vyrazil zpátky k vesnici. V duchu přemýšlel o knize, co právě dočetl. Historickou knihu o někdejší anglické královně Alžbětě I. Půjčil mu ji otec O'Donovan.

Blackie miloval historii a taky kostely a katedrály. Dějiny podněcovaly jeho zvědavost a katedrály touhu stát se stavitelům podobných *velkolepých staveb*. Alžběta I. byla skvělá královna, která přivedla zemi k zatím největšímu rozkvětu.

Shane se pousmál. Vybavil si španělskou armádu, jež se tehdy potopila přímo před královninými očima. Alžběta seděla na bílém koni, na prsou stříbrný štít, a čekala v Plymouthu na příjezd flotily úhlavního nepřítele, španělského krále Filipa.

Blackie se nahlas zasmál, když si tu historickou chvíli představil. Královna musela vědět, že španělské galeony zahнала od pobřeží její milované Anglie nečekaná vichřice. Na žádnou invazi tehdy nedošlo.

Lidé však ono velkolepé vítězství nazvali božím zásahem. Blackie by se vsadil, že Alžbětě I. bylo jasné, že šlo o změnu počasí a nic jiného, protože byla chytrá. Při tom pomyšlení se ušklíbl; sám přece věděl, co mohou způsobit rozmary počasí.

A já jsem černý Ir, pomyslel si. Tak mi říkají kvůli černým vlasům a očím, dodal s myšlenkou na španělské námořníky, kteří se nakonec dostali na břeh a začali v Irsku žít. Usadily se jich tu stovky a tihle Španělé se oženili s krásnými irskými děvčaty; Blackie byl potomkem některého z nich, na což byl náležitě hrdý. Hrdosti měl rozhodně dost.

Na svůj věk byl výjimečně vysoký a dobře stavěný. Už ve třinácti měl široká ramena i hrudník a zdědil cílevědomost,

jež mu dodávala sebevědomí a snad i autoritu. V dalším životě by to pro něj mohlo být požehnáním.

Už jako chlapec poznal mnoho zármutku – stále oplakával rodiče, bratra Williama i sestru Bronagh, kteří leželi pohřbeni vedle sebe na hřbitově u kostela. Všechny je zabila tahle zem, nesmírná chudoba a hlad.

Blackie si tiše povzdechl. Sám poznal, jak je život krutý, což neustále opakovala i paní O'Malleyová, zažil nesnesitelnou bolest a žal.

Bylo přišerné přijít nejdřív o rodiče a Williama. Ještě rok potom se s Bronagh nějak protloukali, ale po její smrti si přísahal, že dál bude žít jinak, ať to stojí, co stojí. Paní O'Malleyová ho neustále litovala – *ty chlapče ubohý*, říkávala, protože tak se na něj dívala. Jenže on tušil, že z něj vyroste silný muž, chlap jako z oceli. Dokáže vymazat minulost a vybudovat si lepší život. Kdo mu v tom zabrání? Naštěstí měl ještě dost času, bylo mu přece třináct.

Cestou po blátivé pěšině k vesnici, kde vyrostl, se dalo do deště. Mám to ale štěstí, zavrčel a dal se do běhu.

Jemný déšť se během několika minut změnil v průtrž mračen, a tak byl Blackie vmžiku promočený na kost. V běhu upíral oči k první chalupě na kraji vesnice, kde bydlela právě paní O'Malleyová.

Zamračil se na ocelové nebe. Zaplaťpánbu za paní O'Malleyovou, ta mi jistě pomůže, pomyslel si. Jako ostatně vždycky.

Na kraji vesnice zpomalil a pak už odbočil k jejímu domku. Nijak ho nepřekvapilo, že ji uviděl stát na prahu s napjatým, starostlivým výrazem ve tváři.

2

„N o jen se na sebe podívej, Blackie, vždyť mi zmáčíš čistou podlahu!“ zvolala paní O'Malleyová, když vešel do domku.

Blackie sklonil hlavu a provinile zašeptal: „Moc se omlouvám, vážně. Když mi dáte kus hadru, utřu to.“

„Ale ne, ty jeden, to ještě zvládnu. Radši si sundej kabát a boty. V mokrých botách bys hned nastydl.“

Přistoupila k němu, stáhla mu vodou nasáklý kabát a šla ho hodit přes lavor. Pak se vrátila pro mokré boty.

„A teď si sedni ke krbu,“ nařídila, „nacpu do bot noviny a tak je trochu vysuším.“ A taky zachráním, dodala v duchu; rozbité boty se mohly každou chvíli rozpadnout.

„Díky, že se o mě tak staráte, paní O'Malleyová.“

„To dělám, co jsi na světě, nebo ne? Radši si stáhni i ponožky.“

Měla pravdu. Pomáhala jeho rodičům, Ellen a Mickovi O'Neillovým, od chvíle, co se narodil. Byl v rodině nejmladší a Ellen už domácnost, starost o rodinu a několik potratů silně vyčerpávalo.

Martha O'Malleyová jí pomáhala ráda. Sama před pár lety ovdověla a měla jen osmiletého Dennise, který jí dělal radost. Když dospěl, přestěhoval se do hrabství Cork, kde žila jeho teta, matčina sestra Agatha Nolanová s manželem Jimmym. Teď v jednadvaceti pracoval v jejich zelinářství v rušném přístavu Queenstown. Děti neměli a rádi se synovce ujali. Dennise život a práce na tom místě těšila.

Paní O'Malleyová postavila vycpané boty ke krbu, obrátila se k Blackiemu, vzala si od něj vlhké ponožky a položila

je k botám. Pak se narovнала a navrhla: „A co takhle trochu dobrého čaje, chlapče? Nezahřál by tě u srdce?“

„To rozhodně,“ usmál se na ni Shane.

Ona mu úsměv oplatila, protože tenhle hoch měl srdce na pravém místě, jeho vlídnost a laskavost každého přitahovaly. Byl to neměnný rys jeho povahy, čemuž jen napomáhala pohledná snědá tvář.

Martha stáhla bublající konvici z kamen, do jiné odsypala trochu čaje a zalila čajové lístky horkou vodou. Nechala nápoj pár minut louhovat a mezitím zašla do spíže pro plechovku s ovesnými sušenkami, které, jak věděla, měl Blackie moc rád.

Pak chvíli tiše seděli před plápolajícím krbem, každý ponořený ve svých myšlenkách. Mlčení jim nebylo nepříjemné, díky dlouholetému přátelství si chlapec se ženou středního věku dobře rozuměl i beze slov.

Martha přemýšlela o Blackieho oblečení. Tmavý kabát, který se teď sušil na opěradle židle obrácené ke krbu, už byl místy prošoupaný, i boty sotva držely pohromadě. Svetr, co měl na sobě, kdysi pletla pro vlastního syna, a kalhoty, ty zas dostal Blackieho bratranec Michael od lady Lassiterové. Byly mu však příliš velké, a tak skončily u Blackieho. Tomu padly jako ulité. Martha pomyslela na Lucindu, manželku Roberta Lassitera, lorda z Hardingu, která žila ve velkém domě nad vesnicí. Staré oblečení po dětech nebo manželovi rozdávala poměrně často. Něco dostal Blackie, něco předtím syn paní O'Malleyové a další děti z vesnice. Přestože šlo o protivnou, povýšenou ženu, otec O'Donovan ji vždy nějak přemluvil k dobrému skutku.

Lassiterovi měli v Irsku hluboké kořeny, jejich dům nechal postavit předeek lorda Lassitera před dvěma sty lety a stále tam na vršku hrdě čněl.

Lady se narodila anglickému panstvu jako Lucinda Herleyová, dcera hraběte z Carltonu. V době jejího narození

pobývali v Irsku, většinu času však bydleli ve Skiptonu v Yorkshire.

Rodiště jejich dcery však pro ně mělo své kouzlo a často Lucindu brávali na Emerald Isle, kde jí byl jednoho dne představen jako skvělá partie lord Robert. Paní O'Malleyová tušila, že o velkou lásku nešlo. Lassiterovi teď svůj čas dělili mezi Anglii a Irsko, lady Lucinda však měla irský dům z nějakého důvodu raději.

„Na co myslíte?“ zeptal se náhle Blackie a dotkl se Marthy paže.

Lehce sebou trhla a pak se na něj přívětivě zadívala. „Jen jsem se zamyslela, hochu. Budeš mi moc chybět, až odjedeš za strýčkem Patem.“

„To vy mně taky, a jak! Maminka často říkala, že jste pro nás všechny jako druhá máma a je to rozhodně pravda.“

„Kdepak, chlapče, maminku má člověk jen jednu, ale skutečně jsem se o vás ráda starala a jsem hrdá na to, jaký je z tebe šikovný a hezký kluk.“

Blackie se zarděl a pak zamumlal. „Tak to nevím.“

Martha o něco ztišila hlas. „Poslala ti lady Lassiterová po Michaelovi zas nějaké starší oblečení?“

Blackie přikývl. „Michael říkal, že dostanu ještě jeden kabát a taky sako a další pár kalhot. Jsem za to moc vděčný.“

Paní O'Malleyová se spokojeně usmála. „I já pro tebe mám překvapení. Upletla jsem ti dva svetry a taky jsem našla nějaké staré ponožky po Dennisovi.“

Blackie se hlasitě rozesmál. „Tak to budu asi nejlíp oblečený kluk v Leedsu, že?“

Martha se také zasmála, a pak se ohlédla k hodinám na krbu; právě odbily dvanáctou. „Propána, už je čas k obědu. Doufám, že se ještě zdržíš a najíš se tu, Blackie. Udělalo by mi to radost.“

„Jestli to vážně nevadí,“ odpověděl tiše, ačkoliv tušil, že ne. U paní Marthy obědval často, pozvala ho vždy, když

ho někde zahlédla, a starala se, aby nehladověl, když jsou bratranec se sestřenkou většinu dne v práci ve velkém domě.

„Jistěže ne,“ odpověděla s výrazným irským přízvukem. „To mi přece nikdy nevadilo. Mám tě ráda jako vlastního, Shane Patricku Desmonde O’Neille, kterému každý říká jen Blackie.“

3

V kuchyni bylo příjemně teplo a útulno. Blackie posedával na židli, zíral do ohně a chvílemi skoro podřimoval.

V krbu poskakovaly zlaté, rudé a růžové plameny, v nichž si promítal své sny: cestu do Queenstownu, plavbu do Liverpoolu a pak dlouhou jízdu vlakem do Leedsu.

Pokoušel se představit si i město, velkou metropoli, jak psal strýček Pat v posledním dopise. Prý jsou tam chodníky dlážděné zlatem – tedy kolik je tam práce a pro každého možnost dobře si vydělat. Právě místo pro něj.

PENÍZE. Slovo mu vyvstalo před očima. Peníze by malému klukovi jako on zajistily bezpečí. Ale ne, on přece už není *malý* kluk. Je mu třináct let a díky výšce a svalům vypadá starší – možná už na šestnáct.

To byla rozhodně pravda. Ve srovnání s drobnějším Williamem a Bronagh byl skutečně urostlý a statný, často ho dokonce škádlili, že je jako *obr*.

V tomhle mu prostě přálo štěstí... Měl dost síly, aby poslal chlapa pěstí k zemi nebo obstál v pranicí, kdyby si na něj někdo dovoloval. Strýček Pat při jedné návštěvě prohlásil, že by to mohl zkusit v ringu jako boxer, že prý by z něj byl šampion.

Ale to nebylo nic pro něj. Neměl rád násilí žádného druhu a ze všech sil se mu vyhýbal. Stál spíš o poctivou práci se

strýčkem, chtěl se vše naučit a stát se truhlářem či zedníkem. A později domy nejen opravovat, ale i navrhovat a stavět. Měl k tomu vloh, tím si byl jistý.

Usmál se pro sebe a v ohni opět uviděl svůj vysněný dům. Velkou, hranatou stavbu o třech podlažích, kterou jednoho dne uskuteční. Bude mít vysoká okna i stropy a krb v každé místnosti, i v ložnicích. Pak už ho nikdy nebudou zábst nohy – oheň totiž miloval.

Zadíval se na vlněné ponožky po Dennisovi, které mu paní Martha věnovala. Byla to dobrá duše, to se nedalo popřít.

Právě upustila lžící, a když se pro ni shýbla, ohlédla se na něj a usmála se.

„Děkuju za to pozvání na oběd,“ řekl honem zdvořile.

„Není zač, tebe tu vždycky ráda vidím,“ odpověděla.

„Já vím.“ Blackie se zazubil.

Martha přikývla, obrátila se zpět k míse u dřezu a začala hníst těsto.

Chlapec ji chvíli pozoroval; nakonec mu to nedalo a zvědavě nakrčil čelo. „Proč toho těsta vlastně děláte tolik?“

„Na dva masové koláče. Z králíků,“ řekla Martha, aniž se otočila.

„Vážně?“ Hned začal přemýšlet, odkud ty králíky má.

„Kdo vám je přinesl, paní Martho?“

Často jí říkal jménem, protože to spíš budilo dojem, že jsou jedna rodina. Paní Martha do ní z jeho pohledu vždy patřila.

„To Joe O'Donnell by tak hodný. Však víš, že mi pomáhá, jak jen může. Chytil je někde na kraji lesa a přinesl mi je.“

Blackie přikývl, ale protáhl obličej a zvolal: „Snad jste je nemusela sama stahovat?“

Martha s úsměvem zavrtěla hlavou. „Já vím, jsi na to dost *háklivý*. U talíře na to zapomeneš. Joe mi ušetřil práci. Stáhl je sám tady ve dřezu, já maso jenom nasolila a uložila do komory.“ Martha při řeči kývla směrem ke spižárně na druhé straně místnosti.

„Takže je budete péct dneska k večeři?“ Blackie nechtěl znít nedočkavě, ale náhle měl opět hlad.

„No ano! Až se tu pro tebe zastaví Michael se Siobhan, taky je pozvu ke stolu, zrovna jako tebe, to je samozřejmé.“

Blackieho pozvání nepřekvapilo. Michael se Siobhan se u Marthy cestou z práce u Lassiterových stavovali často. Udivilo ho spíš, že Joe O'Donnel nosí Martě jídlo. Snad si na ni nemyslí? A proč vlastně ne? Jeho žena už přece dávno umřela. Jenže co na to Martha? Raději takové myšlenky zahnal, protože představa Joea a jeho drahé přítelkyně ho trochu vyděsila.

„A když jsme u toho, už bych pro ně měla zajít,“ prohodila náhle Martha. Smetla si z rukou zbytky těsta. „S tím bys mi mohl pomoci, Blackie. Přineseš mi sem z komory hrnec s králíky? Je dost těžký.“

„Jasně.“ Blackie vyskočil ze židle a šel za Marthou do chladné spižírny.

„Ten velký kastrol na polici, ano?“

Chlapec přikývl. „Radši ustupte, abych se s ním mohl otočit.“

Martha tedy vyšla z komory a Blackie oběma rukama popadl kastrol. „A kam ho chcete?“

„Támhle,“ ukázala ke dřezu. „Musím maso opláchnout od soli.“

Blackie se postavil vedle a sledoval Marthu při práci. „Naložila jsem je se zeleninou a různým kořením – pepřem, levandulí a špetkou muškátového oříšku. Teď ale zeleninu vyndáme a maso trochu povaříme. Pak ji tam vrátíme.“

„Nemůže do hrnce hned, já vím,“ přikývl Blackie. „Rozvařila by se.“

Martha se spokojeně usmála. „Vidím, že ses tu leccos naučil.“

Chlapec se zasmál. „Nejlepší je přece koukat, jak to dělá mistr. A já už to dělám hodně dlouho.“

Martha přikývla. „Stáhnou kotlík a ty nad oheň místo něj postavíš ten kastrol.“

„Dobře. A až se králíci podusí, půjdou do trouby pod těsto. A pak budeme mít masový koláč. Je to tak správně?“

„Přesně tak,“ řekla Martha a ustoupila, aby mohl s kastrol-
em volně projít ke krbu.

Jakmile byli králíci na ohni, Blackie se posadil zpět na židli a zadíval se do plamenů. Brzy se znovu zasnul. Myslel na svou budoucnost v Leedsu a na to, jak si tam povede. Stále přemítal i o Joeovi a jeho daru.

Pak ho napadlo, že Martha možná nebude tak osamělá, až on odjede. Určitě se jí bude stýskat, ale pak se třeba stane jejím přítelem Joe O'Donnell a bude jí dělat společnost. Možná že už jejím přítelem dokonce je!

To by vlastně nebylo tak špatné. Osamělost je příšerná. Když jste na světě docela sami, žije se vám těžko. Žalu a samoty po ztrátě rodiny si Blackie užil dosyta.

Když skonala i Bronagh, dny i noci se zdály nesnesitelné. Jako by s ní odešla část jeho duše a zbylo jen málo, aby ji vůbec mohl oplakávat.

Byli si věkem nejbližší – jeho hezká rusovlasá sestra zemřela v sedmnácti. Staral se však spíš on o ni než obráceně.

Při té vzpomínce se mu sevřelo hrdlo, ale snažil se ovládnout. Siobhan a Michael jsou přece taky rodina, stejně jako paní O'Malleyová a její syn Dennis. Ti všichni mu pomáhali bojovat s pocitem ztráty a strašlivou osamělostí, co na něj neustále doléhala.

„A teď se zvedni, Blackie,“ vytrhla ho Martha ze zamyšlení. „Těsto už je připravené.“

„Chcete, abych stáhl kastrol z ohně?“

„Přesně tak, chlapče. Dones mi ho sem do dřezu.“

Blackie vstal, odstrčil židli a našel si chňapky na ruce, aby se nespálil. Pak přenesl kastrol na místo, co Martha určila. „A je to,“ řekl.

Paní O'Malleyová přešla k troubě zabudované do krbu a spokojeně zvolala: „Trouba je krásně vyhřátá! Koláče máme hotové raz dva.“

Zatímco se maso zapékalo, Martha myla nádobí a Blackie ho utíral. Pak chlapce vybídla: „Najdi ještě vidličky a nože. Víím, že se Michael se Siobhan rádi najedí s námi. No, nevoní to báječně?“

Blackie přikývl, přešel k malému stolku v rohu pokoje a vytáhl ze zásuvky čtyři příbory a dvě naběračky. I u menšího stolu se dokázali všichni v pohodě najíst, aniž do sebe strkali.

Už za pár minut se ozvalo lehké klepání na dveře a do domku vešla dvojčata, Blackieho sestřenice s bratrancem. Chvěli se chladem a tváře měli od větru zarudlé. Byli jen o něco málo starší než Blackie, a rozhodně stejně hubení.

„Zdravím, paní O'Malleyová,“ usmála se zářivě Siobhan. „Jé, tady je krásně teplo.“

„To bych řekla,“ odpověděla Martha a obrátila se k Michaelovi. „Ty jsi docela zmrzlý, chlapče.“

„Dobrý večer, paní O'Malleyová,“ usmál se Michael. „Taky je tam zatracená zima. A to už má být jaro.“

„Až do května je to nejisté, jak se říká,“ podotkla Martha. „Sundejte si kabáty a běžte se ohřát. Jistě se s námi rádi najíte. Už od pohledu to oba potřebujete.“

„To je od vás laskavé,“ řekla Siobhan. „Tedy pokud máte jídla dost.“

„Dneska mám.“

„Děkujeme.“ Michael se na ni zazubil, pomohl sestře vysoukat se z kabátu a pak si stáhl svůj.

„Bude masový koláč,“ hlásil Blackie, „s králíkem. Fakt pochoutka. Díval jsem se, jak paní Martha tenhle báječný koláč chystá.“

4

Zapečené maso chutnalo skvěle. Během jídla nikdo moc nemluvil, vychutnávali si to nejlepší, co kdokoli z nich za poslední měsíce dostal na talíř. Přežívali většinou o zelenině, občas doplněné kouskem ryby, slaniny, chleba nebo omáčky. Jídla byl všude nedostatek, a tak většinu času hladověli.

Po prvním koláči se jen zaprášilo. Paní Martha se zvedla od stolu a s úsměvem pohlédla na mladé hosty. „Vidím, že vám chutnalo, tak si dáme ještě ten druhý.“

Když nikdo neodpovídal a všichni se tvářili zaraženě, dodala: „Upekla jsem totiž dva, víte?“

„A nechcete si druhý radši schovat na zítřek?“ ozval se Blackie.

Martha zavrtěla hlavou. „Proč bych se s vámi nemohla rozdělit? Co říkáte, Michael? Siobhan?“

Michael se probral: „No tak děkujeme, paní O'Malleyová, rád si dám ještě kousek.“

Marthu to očividně potěšilo; ještě se obrátila k Siobhan a povytáhla obočí. „Co ty, taky si vezmeš?“

„Vezmu, díky. Byl to ten nejlepší koláč, co jsem kdy jedla.“ Po krátké odmlce dodala: „Králík od vás chutná jako kuře.“

Paní O'Malleyová přinesla kastrol a každý si ještě trochu naložil. Ona si také nabrala a zanesla zbytek ke dřezu.

Když dojedli, pomohly jí děti sklidit ze stolu a do půl hodiny seděli všichni spokojeně u krbu. Každý měl v ruce hrnek čaje a užíval si klidu po dobrém jídle v příjemně vyhřáté kuchyni.

Následující odpoledne se Michael se Siobhan vrátili z práce dřív. Blackie byl pro jednou doma a ne u paní O'Malleyové.

Když se objevili, právě si čistil boty. Zvedl hlavu a usmál se. „Je teprv pět, to vás madam dneska pustila tak brzo?”

„Byla celý den v Tralee, tak jsme zmizeli.“ Michael se uchechtl a než pověsil kabát na hák ve zdi, vytáhl cosi z kapsy. Pak přistoupil ke krbu, kde seděl Blackie s kartáčem v ruce.

I Siobhan se svlékla a spěchala za nimi. „Je voda v kotlíku dost horká, Blackie?”

„Jasně, můžu uvařit čaj, jestli chcete.“ Hladově se zadíval z jednoho na druhého. „Poslala nám kuchařka něco k snědku?”

Siobhan přikývla. „Nechala jsem to v tašce u dveří.“

„A co posílá?” vyzvídal Blackie.

„Velkou sklenici polívky. Bude ti chutnat.“

Chlapec přikývl. „Kuchařka nás nikdy nenechá hladovět.“

„Je na nás hodnější, co jsi u nás začal bydlet,“ poznamenal Michael a posadil se ke krbu vedle Siobhan. Zadíval se na Blackieho a uhladil v ruce nějaký papír. „Dneska nám do velkého domu přišel telegram od strýčka Pata.“

Blackie upustil kartáč, vyskočil a překvapeně zíral na bratrána. „A můžu si ho přečíst taky, prosím?”

Michael mu podal lístek a přitom vysvětloval: „Už je připravený odvézt tě do Leedsu. Máš hned vyrazit do Queenstownu, nasednout na loď a Pat si tě vyzvedne v liverpoolském přístavu.“

Blackie si všechno znovu přečetl sám a pocítil štěstí i úlevu. *Tak odtud přece jen vyrazí do světa!* Potom ho napadlo: „A jak se dostanu do Queenstownu? Mám jít pěšky? Nebo někoho poprosit o svezení?”

„Jistěže ne. Promluvím si s Finnem Ryanem. Jeho otec loni koupil starý kočár od našeho pána, Finn si pořídil koně a teď vozí lidi, kam potřebují.“

„No jo, už vím. Ty ho najmeš, aby mě odvezl do přístavu?”

„Ano, a pojedu taky.“

„Já přece můžu jet sám,“ protestoval Blackie.

„Ne, to nejde.“

„Je mi už třináct. Jsem dost velkej, Michaela.“

„Zas tolik ne. V Queenstownu na nás bude čekat Dennis O'Malley, posadí tě na loď do Liverpoolu a o zbytek už se postará strýček Pat.“

„Já jsem přece dost velkej na svůj věk, zvládl bych to. Vždyť jsi mě naučil, jak se prát.“

„To ano, Blackie, a já vím, že jsi silný, jenže...“

„Silný, a chytrý taky.“

Michael se zlehka dotkl jeho paže. „Jistě, jenže svět je podivné místo plné podivných lidí, kteří by kluka jako ty mohli všelijak využít.“

Siobhan dodala: „Chceme, abys byl v bezpečí, Blackie.“

5

Následující den byl velmi rušný; Blackie pobíhal z místa na místo, aby se připravil na cestu do sousedního hrabství Cork.

Michael ho probudil brzy ráno a nařídil, aby se oblékl, že s ním půjde do velkého domu. Když se Blackie ptal na důvod, dověděl se, že tam prý na něj čeká pár věcí, které bude potřebovat.

Bylo chladné květnové ráno. Když vyrazili do kopce, z temně zelených luk se ještě zvedala mlha, přestože po blankytně modrém nebi plula napěněná bílá oblaka. Blackie pohlédl na vycházející slunce a pomyslel si, že je jistě čeká pěkný den.

Všichni tři dorazili k Lassiter Hall, přešli dvůr u stájí a vstoupili do domu zadními dveřmi.

Ve velké kuchyni s několika roztopenými kamny ze sebe ihned setřásli ranní chlad.

„Dobré ráno, přeju.“ Blackie se zářivě usmál na kuchařku O'Rourkeovou.

„Á tady máme našeho chlapce,“ zubila se na něj baculatá žena. Tváře měla zružovělé od plotny a tmavé oči jí jiskřily. Když se pozdravila i s dvojčaty, nařídila: „Odnes si kabát do komory a pojď si s námi dát trochu kaše.“

Blackie přikývl a běžel za dvojčaty do šatny.

Když se vrátili, už na ně čekaly misky s ovesnou kaší. Kuchařka pokynula ke stolu a děti se usadily.

Ona pohlédla na Blackieho a prohodila, že je to porridge s rozinkami, protože kaši nešidí jako jiné kuchařky.

„Já vím.“ Blackie zvedl lžici. „Tohle je nejlepší kaše, co znám.“ Pustil se do jídla a kuchařka šla nakouknout do trouby. Pak spokojeně kývla. „Jeho Lordstvo bere zítra rodinu do Londýna,“ zašeptala, když se vrátila ke stolu. „Takže jim k večeři chystám speciální pohoštění,“ dodala. „No a co šálek čaje? Dáte si?“

„Ano, prosím,“ odpověděli všichni najednou, a dostali tedy čaj a k tomu talířek se třemi sladkými houskami se sušeným ovocem. „Jen si vezmi, Siobhan, neostýchej se,“ vlídně pobízela kuchařka a pohlédla na chlapce. „Jezte, jezte... Upekla jsem jich pro panstvo na později celý plech.“

Děti se ochotně pustily do pečiva, na něž se jim už sbíhaly sliny. Tenhle týden byl na dobré jídlo mimořádně povedený.

Po snídani se dvojčata šla převléknout do pracovních šatů a Blackie zůstal sedět u stolu.

„Hned jsem u tebe,“ usmála se na něj paní O'Rourkeová. Pracovala pro Lassiterovy mnoho let, a protože byla místní, znala Shanea od malička a měla chlapce i jeho příbuzné ráda.

Teď našpulila rty a ztišila hlas. „Mám pro tebe pěkný kufr, Blackie. Patřil mému synovi Conorovi, víš? Toho jsi nemohl

znát. To je ten, co sloužil v indické armádě a zemřel tam při nešťastné nehodě.“ Ihned posmutněla a zavrtěla hlavou. „Ani nebojoval za naši královnu a zemi – a takhle podivně umřel! Při nehodě v cizí zemi.“

„To je mi líto, paní O'Rourkeová. Už jste mi o Conorovi vyprávěla, jistě to byl hodný kluk.“

„No ano, byl.“ Paní se narovnalna v zádech. „Ale je třeba žít dál, vzpomínky mi ho nevrátí. Jdu pro kufr. Hned jsem zpátky.“

Blackie sledoval kuchařku, jak míří ke skříni v zadní části kuchyně. Byla při těle, ale pohybovala se s grácií. Rozhodně měla dobré srdce. Na syna často vzpomínala, a když se Blackie divil, proč byl vlastně v *indické* armádě, odpověděla: „To je *britské* vojsko v Indii, slouží tam britští důstojníci a řadoví vojáci jsou Britové i Indové. Udržují tam hlavně pořádek, v té zemi pořád hrozí nějaké nepokoje.“

Vrátila se s kufrem v ruce, položila ho na židli, odemkla zámky a zvedla víko. „Vidíš, Blackie? Je docela nový.“

„To vidím, čistý, nepoužitý. A pro mě tak akorát velký. Moc děkuju.“ Blackie si odkašlal a upřel na kuchařku oči. „A vážně mi ho chcete dát? Takový pěkný kufr. Nebudete ho ještě potřebovat?“

„A kam bych s ním asi cestovala, prosím tě?“ Kuchařka pozvedla pohled ke stropu a pokračovala. „A Conor ho tam, kde je, už taky neužije.“ Odmlčela se, do tmavých očí se jí draly slzy.

Blackie ji chtěl začít utěšovat, ale ona spustila: „Kluk jeden bláznivej, tohle mi provede, klidně si umře po pádu z koně a ještě v daleké cizině, a už se ke mně nevrátí.“

Rázně zavrtěla hlavou, zavřela kufr a podala Blackiemu klíček. „Je to kvalitní kufr, dlouho ti vydrží.“

„Mockrát děkuju, paní kuchařko. Je to hezký dárek, budu ho opatrovat. Nechápu, proč si ho Conor nikdy nevzal.“ Zvedl kufr a postavil ho na zem.

„Byl voják,“ odpověděla O'Rourkeová s jistou hrdostí, „ti nosí věci v torně.“

„No ano, já jsem zapomněl,“ zvolal Blackie.

„Jsem ráda, že můžeš vyrazit do Leedsu,“ dodala kuchařka. „Pro chytrého kluka jako ty je tam prý mnohem víc možností... Zvlášť když si tě vezme na starost strejda Pat. Taky moc šikovný člověk, jako všichni Kennedyovi.“

„Já vím, mám štěstí, že dostanu šanci jinde.“

Kuchařka přikývla, popotáhla a běžela se podívat do trouby. „Všechno v pořádku,“ řekla, „zdálo se mi, že se koláč pálí.“

„Nic necítím,“ ujistil ji Blackie.

„Ne, ne, falešný poplach.“ Vrátila se ke stolu a posadila se. „Doufám, že se na nás přijedeš někdy podívat. Všem tu budeš chybět, Blackie.“

„Slibuju, že se pokusím vrátit, jen co to půjde. Na mou duši. Siobhan a Michael jsou přece moje rodina. Určitě se zas ukáží.“

Mary O'Rourkeová se pousmála a upřela černé oči na sirotka, kterého si oblíbila už dávno. No ano, tohle říkají všichni, pomyslela si, všichni ti chlapci, co odtud odjíždějí. A některé už nikdy neuvidíme. Někdy v těch cizích zemích dokonce přijdou o život.

6

„Vypadáš dost vyčerpaně, chlapče,“ řekl Patrick Kennedy o tři dny později synovci, když se usadili ve vlaku. „Cesta lodí byla dost divoká, že?“ Upíral na Blackieho přívětivé modré oči a tvářil se starostlivě.

„Byla to hrůza, strejdo. Jsem rád, že jsem na suchu, že mám pořád svůj kufr a už se nemusím bát.“ Chlapec byl bledý a přepadlý.

„Dost lidí to nezvládne vůbec,“ zamumlal Patrick, potřásl hlavou a zadíval se z okna vlaku, který vyrážel na cestu do Leedsu a pak dál do Skotska.

Blackie se pustil do vyprávění: „Hodně pasažérů zvracelo, někteří dokonce omdleli vyčerpáním a málem přepadli z paluby, když se loď zhloupla. Já a ještě jeden kluk jsme se drželi při sobě a snažili se zůstat ve střehu. Ale chvílemi jsme potřebovali všechnu sílu, aby nás rozbouřené moře nespláchno. Byla tam zima a mokro. Opravdu nebezpečná cesta, našťástí jsme to přežili.“

Patrick se pousmál. „Jsi prostě silný, zdravý kluk, věděl jsem, že cestu lodí zvládneš. Já bych to už nerad zažil znova.“

Blackie si strýce prohlédl a zavrtěl hlavou. „Ne, myslím, že bys to taky vydržel. Maminka často říkala, že jsi silný chlap, co všechno zvládne, a že si z tebe mám vzít příklad.“

„Ellen mi občas lichotila, to je fakt. Měli jsme k sobě taky dost blízko, když jsme vyrůstali.“ Po tváři mu přelétl smutný úsměv, když vzpomínal na zesnulou sestru.

Blackie se opřel v sedadle, rozhlížel se po vagonu a přemýšlel o tom, co strýc řekl. Pak se s vděčností v hlase ozval: „Moc ti děkuju, strýčku, že mě bereš do Leedsu a dáš mi šanci začít nový život. Je to od tebe laskavé.“

„Není zač, chlapče. Chtěl jsem to udělat už dávno a slíbil jsem Ellen, že se o tebe postarám.“

„Nejdřív jsem nechápal, proč Michael se Siobhan chtějí, aby mě na loď doprovodil Dennis. Ale teď jsem rád. V docích byl děsný blázonec, jak se lidi hrnuli na loď do Ameriky, Kanady a jinam. Jsem rád, že jsem to přežil.“ Blackie se zarazil a za moment dodal: „Musíš Dennisovi nějak oplatit, že se o mě postaral?“

Patrick přikývl. „Udělal by to tak jako tak, protože to chtěla jeho matka a otec O'Donovan. Ale ano, dal jsem mu i nějaké peníze. Vždycky plať svoje dluhy, Blackie, a radši dřív než později. Lidí ti pak budou víc důvěřovat a rádi ti pomohou. Tak to dělají vítězové.“

„To si zapamatuju. Chci se od tebe naučit co nejvíc, strýčku, nejen všechno o stavbách a tesařině.“

Patrick Kennedy jen krátce přikývl a zvedl batoh, co měl u ruky. Vytáhl z něj dvě lahvičky a jednu podal Blackiemu. „Tvoje teta Eileen vždycky schovává lahvičky od léků, protože se můžou hodit třeba na vodu jako teď. Čistá voda, napij se.“

Našel i dva balíčky se sendviči. „Krájená šunka, moc dobrá,“ řekl, když rozbalil mastný papír.

Blackie poděkoval. „Už mám hlad jako vlk.“ Zarazil se a dodal: „Ale to já vlastně pořád.“

„No jo, dobrého jídla není nikdy dost. Kdy jsi naposled jedl, Blackie?“

„Včera. Chleba se sýrem, co mi dala Siobhan. Především to samé.“

Patrick si povzdechl a pomyslel na situaci své země, nejen Irska, i Anglie. Nejmocnější říše na světě, a dobře je v ní jenom bohatým – žijí z potu chudých, kteří sotva přežívají z toho, co zbyde. Jaká je naděje, že se to někdy změní? Občas dokonce uvažoval, že vstoupí do politiky a o změnu se pokusí sám, ale zase to pustil z hlavy a raději se snažil vydělávat.

Těžká práce mu nevadila, uměl za ni vzít s rozhodností a nadšením. Podobné odhodlání vycítil i ze synovce, proto se také rozhodl vzít ho k sobě do Leedsu a dát mu příležitost vydělat si na lepší život.

Jednou někde zaslechl, že peníze jsou nástrojem zla. Podle jeho mínění spíš prostředek, jak žít zdravěji a bezpečněji. Se zlem už se přitom nějak vypořádá.

A tak v tichosti a poklidu pojídali šunkové sendviče a zapíjeli je vodou, zatímco vlak supěl na sever.

Jednu chvíli Patrick prohodil: „Máme štěstí, že je tu tak prázdná. Je totiž úterý. O víkendech jsou vlaky nacpané, jak se každý snaží někam odjet.“

„Proto jsi změnil den, kdy mám přijet, strýčku?“

„Ano. Nechtěl jsem, abychom se museli prodírat a mačkat mezi lidmi. Je to nepříjemné.“

„Neuvědomil jsem si, jak bude liverpoolský přístav obrovský,“ vzpomněl si Blackie s úžasem. „Tolik lodí a člunů, to bylo něco.“

„Spíš lodí,“ opravil ho Patrick. „Člun na loď naložíš, obráceně ne. Ten je mnohem menší.“

Blackie přikývl. „A kam vlastně všechny vyrážíš?“

„Různě do světa – do Indie, Afriky, Ameriky, i do té Jižní. To jsou dlouhé plavby. Ale my jsme přece byli vždycky námořníci. Žijeme na ostrově, a možná i proto tolik toužíme poznávat svět.“

„Mamka říkala, že jsi byl taky u Královského námořnictva, někdy v šestnácti.“

„To je pravda,“ kývl Patrick.

„A líbilo se ti plavit se na velké lodi?“

„Vlastně moc. Byl to docela jiný život! Užíval jsem si každý den. A pořád se mi trochu stýská, i v mém věku.“

„Máma říkala, že ses dal k námořnictvu rok před mým narozením. Přece nemůžeš být tak starý,“ opáčil rychle Blackie.

Patrick se na něj zostra zadíval. „Je mi třicet, myslel jsem, že to víš.“

Blackie zavrtěl hlavou a po chvílce dodal: „Na to nevypadáš. Jsi pořád trochu kluk, strejdo.“

Patrick se rozesmál. „Kéž by, Blackie, kéž by.“ A ještě chvíli se nepřestal usmívat.

„Tak proč jsi od námořnictva odešel, když se ti tam líbilo?“

„Z lásky, víš?“ zašeptal Patrick a jeho výraz zjemněl. „Zamiloval jsem se do tety Eileen a po několika letech, co jsem byl na moři, na ni začala doléhat samota. Přála si, abych byl víc doma.“

„Takže jsi odešel kvůli ní.“

„Ano. Ale co se tak vyptáváš?“ podivil se Patrick. „Takový výslech jsem nečekal.“

„Rád se o lidech něco dozvím,“ odpověděl Blackie pohotově.

„No, to asi všichni,“ uculil se Patrick. „Běžná lidská vlastnost, že? Všude strkáme nos. Jsme zvědaví, jak žijí druzí.“

„Asi jo,“ řekl Blackie a přemýšlel, jestli si strýčka nerozlobil. Nezdálo se. Raději se ale rozhodl být chvíli zticha, a tak se pohodlně opřel v sedadle.

Mlčky si Patricka prohlížel. Byl to nejmilejší bratr jeho matky a dalo se pochopit proč. Patrick Kennedy měl pohlednou tvář, výrazné rysy, jasně modré oči a světlé, nazrzlé vlasy. Byl taky vysoký a urostlý, což k němu lidi přitahovalo.

Muži měli rádi jeho přátelské chování, vážili si toho, co všechno ví o světě. A ženy, jak jednou prohlásila maminka, mu padaly k nohám. Což si užíval, dodala šeptem.

Blackie se musel usmát, když si vzpomněl, že to tehdy vzal doslova a představoval si, že ženy se mu opravdu hrouťí u nohou. Později mu bratranec William vysvětlil, co to znamená, a taky to, co spolu muži a ženy dělají v ložnicích, když zrovna nespí.

Při vzpomínání Blackie přivřel oči; plný žaludek a pohyb vlaku ho uklidňovaly, a tak do několika minut usnul jako špalek.

Patrick si synovce také chvíli prohlížel. Černý Ir od hlavy po paty, stejně jako jeho Eileen – potomci španělských námořníků, zachráněných před pár stoletími.

On sám zdědil vzhled od Vikingů, kteří kdysi na dlouhých lodích s vyřezávanými netvory na přídi i zádi připluli k břehům Skotska a do Irského moře.

Celá staletí byli Irové známí pro svůj dobrý vzhled, jen podle barvy vlasů a pleti se dal odhadnout jejich původ. Svě tradice převzali i od Keltů a jejich druidů, a proto měl starobylý ostrov tak bohaté kulturní tradice.

Jak zvláštní, napadlo Patricka, že podle vzhledu dokážu rozeznat, odkud kdo pochází? Spletl bych se snad, kdo je Angličan a kdo Francouz? Rozhodně ne. Každý jako by měl

původ napsaný přímo na čele. A kdyby ne, zbytek by na něj prozradilo oblečení. Každá země má svůj osobitý styl.

Patrick se znovu zadíval na synovce. Potěšilo ho, že Blac-
kie přijel slušně oblečený, ne v nějakých hadrech, i když
na chvíli ho zaskočilo, jak synovec vyrostl, jak je statný
a pohledný.

Shane Patrick Desmond O'Neill – připomněl si celé jeho
jméno – byl asi nejhezčí kluk, jakého poslední dobou viděl.
A rozhodně vypadal na víc než třináct let.

Budu na něj muset trochu dohlédnout, uvědomil si. Držet
nad ním ochrannou ruku, jak se říká. Jinak ho ženské, mladé
i starší, nenechají na pokoji. Patrick si povzdychl, zavřel oči
a vzpomněl si na vlastní minulost a také na pár nedávných
zážitků. *Ženské*. Trable na dvou nohách. Znovu si vzdychl.
Na to ale stačí myslet až zítra.